Газета Зоря 29.03.1939
Юбилей театра

פראָלעטאריער פון אלע לענדער, פאראייניקט זיך!
«Дер Штерн» (Зоря) орган ЦК КП(б)У.

דער שטערן

ארגאן פון צ.ק. פון דער קאמפארטיי (באלש.) פון אוקראינע

מיטוואָך 29 מארט
БЕРЕЗЕНЬ 1939
№ 72 (4011)
פרייז 8 קאָפּ.

אלפארבאנדישער סאָציאַליסטישער געוועט אפן נאָמען פונעם דריטן סטאַלינישן פינפיאָר

דעם 23־טן מארט האט דער קאָלעקטיוו פון די ארבעטער, אינזשעניערן, טעכניקער און אַנגעשטעלטע פונעם מאסקווער זאוואד „קראַסני פּראָלעטאַרי" אף אן אלזאוואדישן מיטינג פארגעלייגט צו ארגאניזירן אן אלפארבאנדישן סאציאליסטישן געוועט אפן נאָמען פון דריטן סטאלינישן פינפיאר און האט זיך פארפליכטעט דעם פּלאַן פון 1939 יאר אויספילן פארן טערמין—צום 12־טן דעקאבער, דעם יארטאָג פון די וואלן אין העכסטן ראט פון פסס"ר.

דעם 28־טן מארט זיינען אפן מאסקווער אווטאמאביל־זאוואד אפן נאמען סטאלין פארגעקומען מיטינגען פון די ארבעטער, אינזשעניער־טעכנישע טוער און אַנגעשטעלטע פון פינף צעכן, וועלכע האבן דערקלערט די ערשטיקייט אינעם סאציאליסטישן געוועט א.נ. פונעם 18־טן פארטיי־צוזאמענפאר. די קאלעקטיוון פון דידאזיקע צעכן האבן היים באוויליקט די איניציאטיוו פון די ארבעטער און אנגעשטעלטע פונעם זאוואד „קראסני פּראָלעטארי". אין דער ווענדונג צו אלע ארבעטער און צו דער אינטעליגענץ פונעם אווטא־זאוואד האבן זיי זיך פארפליכטעט אויספילן פארן טערמין דעם פּלאן פון 1939 יאר.

ארייננטרעטנדיק אינעם אלפארבאנדישן סאציאליסטישן געוועט א.נ. פונעם דריטן סטאלינישן פינפיאר, האט דער קאלעקטיוו פון דער פאבריק „פארריזשער קאמונע" זיך פארפליכטעט אויספילן פארן טערמין די פּראָגראם פון 1939 יאר און געבן דעם לאנד 120 טויזנט פאר שיך העכער פונעם פּלאן, באקומען פון ראציאנאליזאטאָרישע מאסנמיטלען 1.200 טויזנט רובל עקאנאמיע און אנד.

דער קאלעקטיוו פון דער פאבריק האט ארויסגערופן אף א סאציאליסטישן געוועט דעם קאלעקטיוו פון דער שוך־פאבריק „סקאראכאד".

(טאסס)

א יאנטעוו פון דער סאוועטישער קולטור

איבערמארגן, דעם 31 מארט, ווערט די געזעלשאפטלעכקייט פון אונדזער לאנד באצייכענען א מערקווירדיקן יובליי—20 יאר מאסקווער מעלוכישער יידישער טעאטער. דערדאזיקער יאנטעוו, וואס איז א יאנטעוו פון דער גאנצער סאוועטישער קולטור, אנטפלעקט פאר אונדז מיט דער גאנצער קראפט צוויי וווּנדערלעכע זאכן: ערשטנס, דעם קאלאסאלן שווונג פון דער גרויסער סאוועטישער טעאטראלער קונסט, די הויכע אידייִשע צילגעווענדקייט אירע, דעם וווּקס פון אירע אומדערמידלעכע און טאלאנטפולסטע שעפער, און צווייטנס—דעם טריומף און זיג פון יענער וווּנדערלעכער און ביז גאר קלוגשאפטלעכער לעניניש־סטאלינישער נאציאנאלער פאליטיק פון אונדזער פארטיי, א דאנק וועלכער עס האבן געקאנט אנטשטיין אזוינע מעכטיקע פאקטארן פון דער סאוועטישער קונסט, ווי דער „גאסעט".

דער יאנטעוו פון מאסקווער יידישן מעלוכע־טעאטער איז ניט סתם קיין יאנטעוו פון א זייער באגאבטן, ווירקעוודיקן און קינסטלעריש־קרעפטיקן טעאטראלן קאלעקטיוו. אין אָם דעם יאנטעוו זעען מיר איין אויך דעם יאנטעוו פונעם סאוועטישן יידישן פאלק, די פרייד און אנציקונג פון די יידישע ארבעטנדיקע מאסן פון אויסלאנד מיט דער לעניניש־סטאלינישער נאציאנאלער פאליטיק. קומט אייך אפן געדאנק דער קאנטראסט צווישן דעם געדריקטן און געפלאגטן יידישן וואנדער־טעאטער בעיסן צאריזם און דעם מעכטיקן בליענדיקן סאוועטישן יידישן טעאטער, מוזט איר אויך ווילנדיק־ניט־ווילנדיק א טראכט טאן וועגן יענע וווּנדערלעכע טרייב־קרעפטן, וואס האבן ארויסגעצויגן דאס יידישע פאלק פון דער נידער צו דער הייך פון מענטשלעכע רעכט און ווירדע, צו מענטשלעכן גליק און לעבנסלוסט.

און ווידערלעך, די מעכטיקע בליִונג פון דער סאוועטישער קולטור, רעדנדיק אויך פון דער יידישער, איז דאך אן אומבאשטרייטבארער באווייז פון יענעם מאטעריעלן וווילזיין, פון יענע גרויסע מענטשלעכע פרייהייטן, וועלכע די רעוואָלוציע האט געגעבן די פיכצאליקע פריער־אונטערדריקטע פעלקער פון אונדזער לאנד! דער יובליי פונעם „גאסעט", וועלכן עס פייערט די גאנצע סאוועטישע געזעלשאפטלעכקייט, דערמאנט דער גרויסער וועלט, אז אונטער דער זון פון דער סטאלינישער קאנסטיטוציע לעבט דאס יידישע פאלק גליקלעך, זעטיק און אין פרייען. אפן פאן פון דער צווישעטער אנטיסעמיטישער און ראסן־פאליטיק, אפן פאן פון די שווידערלעכסטע בארבארייזמען אין די לענדער, ווו עס הערשן די פאשיסטישע מענגעוואלים, זעט אויס דער יובליי פונעם מאסקווער „גאסעט" א גרויסער יאנטעוו פארנעם יידישן פאלק, א יאנטעוו פון דער גאנצער סאוועטישער קולטור.

שוין פון די ערשטע טעג, זינט דער „גאסעט" איז אנטשטאנען, איז ער כאליבט געווארן בא די ברייטסטע מאסן פונעם יידישן פאלק, ווי אויך בא די ברייטע מאסן ניט־יידישע צושויער. דער טעאטער האט פארבאפט דעם צושויער מיט די טיף־רעגנדיקע טעמעס פון יידישן פאלקס־לעבן און שטייגער. אף דער בינע פונעם „גאסעט" האט דאס יידישע פאלק דערזען זיין ניט ווייטע ווייטעקפולע פארגאנגענהייט, זיין שווערע און פיינלעכע אויסקומעניש ביז דער רעוואלוציע. עס האט געוויינט און געלאכט, צוזאמען באדויערט און געפרייט זיך מיט די ארטיסטן פון „גאסעט", וועלכע האבן מיט אזויפיל באגאבטקייט פארקערפערט אף דער בינע אלע יענע טראגישע און האפערדיקע געשטאלטן, וואס די גרויסע קלאסיקער פון דער יידישער ליטעראטור—מענדעלע, שאלעם־אליייכעם, פערעצ האבן אזוי מייסטערהאפט פארצייכנט אף פאפיר.

דער „גאסעט" האט געגעבן אף זיינע טעאטער־בריקלעך א שטיק טרויעריקע יידישע געשיכטע, א שטיק יידישן ווייטעק און צער פון דער ניט־ווייטער פארגאנגענהייט. ער האט אבער, צום באדויערן, אין יענעם פעריאד די יידישע געשיכטע ניט דערלייענט גרינטלעך און איינגאנצן. עס האט געפעלט דער נאציאנאלער העלד בער־קאכבא, עס האט געפעלט דער וווּנדערבארער הארעפאשנער, אייגלמוטיקער און צארטער פאלקס־מענטש טעוויע, עס האט געפעלט דער הויסער סאוועטישער פאטריאט, דער נייער ייד—אוואדים און זיינע קינדער.

מיר ווייסן וועגן א שווערן פעריאד [illegible]

„גאסעט", עס איז געווען א צייט, ווען דער „גאסעט" איז זיך צופיל פארוועסן אין די רזשונגלעס פון דער יידישער געשיכטע, פונעם יידישן ווייטעק. עס האט זיך אנגעהויבן יענע גריבלעניש און איבערבאווערונג, וואס האט געקאנט ברענגען דעם טעאטער אין א טעמפן ווינקל. אבער די שטרויכלונגען און שוועריקייטן זיינען בייגעקומען געווארן. די גרויסע הילף פון נעם סטאלינישן צענטראל־קאמיטעט דעם „גאסעט", דער געזונטער כוש פונעם טעאטער צו דער צייט און צו דער טעמע, זיין געזונטער דראנג צום סאציאליסטישן רעאליזם האט אים ארויסגעפירט אפן ברייטן טראקט פון דער טיף־אידייִשער צילגעווענדעטער און הויכקוואליטאטיוער סאוועטישער קונסט, און דאס מאל אף שטענדיק.

„באר־קאכבא", „טעוויע דער מילכיקער", „מישפאכע אוואדים" און אנדערע שטעלונגען—דאס זיינען נייע קלארע און פרישע קוואלן, וואס שלאגן אין מאסקווער יידישן מעלוכע־טעאטער, נייע קוואלן, וואס גייען טיף פון פאלק, פונעם לעבנס־עמעס. שעפנדיק פון אזעלכע קוואלן, מוז מען וואקסן, מוז מען זיגן, און דער „גאסעט" זיגט.

די סאוועטישע יידישע טעאטראלע קולטור האט זיך אומגעהויער פאנאנדערגעבליט. די צאל יידישע טעאטערן איז שטארק געשטיגן. זיי, דידאזיקע טעאטערן, דרינגען אריין אין די מירמעניִשן פון די פאלקס־מאסן, זיי זיינען ברייט פאפולער צווישן מיליאנען ניט־יידישע צושויער, זיי העכערן פון טאג צו טאג זייער אידייִש־קינסטלערישע קוואליטעט. א גרויסן כיילעק אין דעם דאזיקן וווּקס און אינעם הראנג פון די יידישע טעאטערן צו די הייכן פון טעאטראלער קונסט האט דער „גאסעט", וועלכער איז ניט בלויז דער פירנדיקער יידישער טעאטער, נאר אויך איינער פון די פירנדיקע טעאטערן אין דער סאוועטישער קונסט. זיין פריכטבארע האיטשאפע זעען מיר אף דער ארבעט פון הונדערטער יידישע דראמקרייזלעך און זעלבסטעטיקע קאלעקטיוון אין שטאט און אין דארף.

עס איז ווערט צו באצייכענען די גרויסע לייִדנשאפט און מייסטערשאפט, וועלכע אזוינע ריזיקע טאלאנטן, ווי מיכאעלס, זוסקין, פולווער האבן ארייננגעלייגט אין דער שעפערישער ארבעט פונעם „גאסעט". עס וועט זיין ריכטיק, אויב מיר וועלן זאגן, אז דער „גאסעט"—דאס איז א שטיק מיכאעלס, א שטיק זוסקין, א שטיק פולווער. זיי האבן אפגעגעבן און גיבן אף דעם טעאטער דאס בעסטע, דאס לייִדנשאפטלעכסטע פון זייער טאלאנט, פונקט ווי דאס טוט דער גאנצער בארגאבעטער אנסאמבל פונעם טעאטער, פונקט, ווי דאס טוט די יוגנט, וועלכע דער טעאטער כאוועט פאר זיינע ווייִטערדיקע זיגן אפן פראנט פון דער סאוועטישער קונסט.

שאלעם־אליייכעם האט אמאל געטרוימט וועגן אן עכטן יידישן פאלקס־טעאטער. אין זיינע בריוו געפינען מיר קימאט ווי נצוויעס וועגן דעם, אז דערדאזיקער טעאטער וועט אופקומען אין רוסלאנד. און וועגן דעם, אז אין רוסלאנד וועט אופשיינען די זון פון פרייהייט, האט דאך שאלעם־אליייכעם מיט געגלייבט! און אט איז עס מעקויעם געווארן דערדאזיקער שיינער טרוים. דאס יידישע סאוועטישע פאלק האט זיין אייגענעם טעאטער, וואס איז די אנטפלעקונג פונעם אומגעהויערן גליק, וועלכעס דאס יידישע פאלק האט באקומען פון דער גרויסער אקטיאבערישער סאציאליסטישער רעוואָלוציע.

דאס יידישע פאלק שטאלצירט מיטן יאנטעוו פון „גאסעט", מיט זיין אייגענעם יאנטעוו. ער שטאלצירט נאך מער דערמיט, וואס דערדאזיקער יאנטעוו איז א יאנטעוו פון אלע פעלקער פון נעם ראטנפארבאנד. און דערזעענדיק זיך דאס גליקלעכע יידישע סאוועטישע פאלק צו די אונטערדריקטע און געפלאגטע יידישע מאסן פון יענער זייט גרענעץ מיטן שיינעם און אידעלן יידישן פאלקס־ווונטש:

— אף אייך, הארעפאשנע יידן פון נאר דער וועלט וואלט נצאגט געווארן אזא גליק! פון אייער דאסזעלבע צו הערן!

צוואנציק יאר „גאסעט"—דאס איז א גרויסע פרייד פאר דער סאוועטישער קולטור, פאר דער בירידערלעכקייט און פריינטשאפט פון אונדזערע פעלקער. דאס איז א טריומף פון דער לעניניש־סטאלינישער נאציאנאלער פאליטיק. פאר דערדאזיקער פרייד—א דאנק דעם גרויסן פירער פון די פעלקער, דעם שעפער פון עכט־מענטשלעכער פרייד און גליק—דעם נאָני פון דער מענטשהייט סטאלין!

דעם מאָסקווער יידישן מעלוכע־טעאטער

די רעדאקציע „דער שטערן" שיקט א הייסן באלשעוויסטישן גרוס דעם מאסקווער יידישן מעלוכע־טעאטער אין טאג פון זיין רומפולן 20־יאריקן יובליי.

א וווּנדערשיינעם שעפערישן וועג האט דורכגעמאכט דער טעאטער פאר די צוואנציק יאר, א וועג פון ערלעכן דינען דעם פאלק, א וועג פון וווּקס און אופשטייג.

דער „גאסעט" איז ברייט באוווּסט אין דער גאנצער וועלט. ער איז דער שטאלץ פון דער סאוועטישער טעאטער־קונסט בכלאל און פון דער יידישער סאוועטישער טעאטער־קונסט ביפראט. ער איז דער בעסטער, פארגעשריטנסטער פון אלע יידישע סאוועטישע טעאטערן, איינער פון די מערקווירדיקסטע טעאטערן אין פארבאנד.

אף זיין וועג צו די הייכן פון סאציאליסטישן רעאליזם האט דער טעאטער געהאט שטרויכלונגען, פעלערן. דער טאלאנטפולער קאלעקטיוו בעראש מיטן גרויסן ארטיסט פון אונדזער צייט מיכאעלס האט אבער צו דער צייט געפונען גענוג קראפט, מייסטערשאפט און ווילן אף א קערעוודיק טאן זיין שאפונג אפן וועג פון אייניקרדיקער—אפן וועג פון סאציאליסטישן רעאליזם. אין רעזולטאט פונעם דאזיקן קער זיינען געקומען אזעלכע שטעלונגען, ווי „קעניג ליר", „מישפאכע אוואדים", „טעוויע דער מילכיקער" און אנד.

גרויסע און היסטארישע זיינען די פארדינסטן פונעם טעאטער אין הינזיכט פון דערטראגן צום צושויער די פערלען פון שאלעם־אליייכעמס געני. שאלעם־אליייכעם איז אריין אין מאסקווער טעאטער, ווי אן ארגאנישער באשטאנד־טייל. דערמיט האט זיך דער טעאטער נאכמער דערנענטערט צו די אומויסשעפּלעכע קוואלן פון דער פאלקס־שאפונג.

פון אלע עקן פונעם ראטנפארבאנד טראגן זיך באגריסונגס־אויסרופן דעם מאסקווער יידישן מעלוכע־טעאטער, עס באגריסט דער ייד און דער רוס, דער אוקראינער און גרוזין, דער ווייסרוס און קאזאך. צוואנציק יאר „גאסעט"—דאס איז דער יאנטעוו פון אלע ברידערלעכע פעלקער פון פסס"ר, דאס איז א טריומף פון דער לעניניש־סטאלינישער נאציאנאלער פאליטיק.

זייט געגריסט, טייערע גאסטמאוועס!

פאר אייער ערלעך דינען דעם פאלק צאלט אייך דאס פאלק מיט גרויסער ליבע.

מיר זיינען זיכער, אז אויך אף ווייטער וועט איר מיט אייער גרויסער קונסט דינען דעם סאוועטישן פאלק, דעם סאציאליסטישן היימלאנד.

רעדאקציע „דער שטערן"

ש. מ. מיכאעלס — פאלקס־ארטיסט פון רספסר, קינסטלערישער אנפירער פונעם מאסקווער „גאסעט".

מיטן „גאסעט" שטאלצירט דאס גאנצע סאוועטישע פאלק

דער 20־יאריקער יובליי פונעם מאסקווער יידישן מעלוכע־טעאטער איז א יאנטעוו, וואס רעמאנסטרירט נאכאמאל די דערפאלגן און זיגן פון דער לעניניש־סטאלינישער נאציאנאלער פאליטיק.

דער מאסקווער יידישער מעלוכע־טעאטער, מיט וועלכן עס פירט אן דער מערקווירדיקער קינסטלער, דער פאלקס־ארטיסט פון רספסר סאלאמאן מיכיילאוויטש מיכאעלס, איז געווארן אן עכטער צענטער פון הויכער סאוועטישער טעאטראלער קולטור.

אינעם גאלדענעם פאנד פון „גאסעט" וועלן אף לאנג פארבלייבן אזעלכע אויסגעצייכנטע ספעקטאקלען, ווי „קעניג ליר" פונעם אומשטערבלעכן שעקספיר, „טעוויע דער מילכיקער" לויטן ווערק פונעם גרויסן שרייבער שאלעם־אליייכעם, „באר־קאכבא" פונעם יונגן סאוועטישן דראמאטורג האלקין און אסאך אנדערע.

די מייסטערשאפט פון די גאסטמאוועס וואקסט און פארפולקומט זיך פון טאג צו טאג, און דערפאר איז קיין בידער ניט, וואס מיטן „גאסעט"—מיט דער גרעסטער דערגרייכונג אין דער געשיכטע פונעם יידישן טעאטער — שטאלצירט דאס גאנצע סאוועטישע פאלק.

אונטער דער זון פון דער סטאלינישער קאנסטיטוציע בליט און פעסטיקט זיך די פעלדזנפעסטע פעלקער־פריינטשאפט פונעם ראטנפארבאנד, וואס שפאנט אונטער דער אנפירונג פונעם גרויסן און קלוגן שאפטלעכן פירער פון אלע ארבעטנדיקע כאווער סטאלין מיט זיבערג טראט צום קאמוניזם.

אין נאמען פון די קונסט־טוער פון דער סאוועטישער אוקראינע גיבן מיר איבער א הייסן ברידערלעכן גרוס דעם רומפולן יובליאר און זיינען זיכער, אז דער „גאסעט" וועט זיך דערשלאגן נאך גרעסערע דערפאלגן אין זיין מעסירעסנעפעשדיקער ארבעט צום נוצן פון אונדזער היימלאנד, צום רום פונעם סאוועטישן טעאטער, שאפנדיק פרעכטיקע געשטאלטן פון די מענטשן פון דער סטאלינישער עפאכע!

נאטשאלניק פון דער פארוואלטונג פון קונסט־איניאנים באם ראטספאלקאם פון אוססר, דעפוטאט פון העכסטן ראט פון אוססר — **ג. קאמפאניעץ**

מע ענטפערט מיט טאט אף די באשלוסן פונעם 18־טן צוזאמענפאר פון דער אלקפ(ב)

די פארטיי־ארגאניזאציע פונעם מאסקווער ערשטן זיינער־זאוואד א.נ. קיראוו האט ארגאניזירט דאס דערקלערן די באשטימונגען פונעם 18־טן צוזאמענפאר פון אלקפ(ב). בא 100 אגיטאטארן און פראפאגאנדיסטן פירן דורך אין די צעכן און ט"יארעס שמועסן און פארלעזונגען פון די פארטראגן פון די כאווייריִם סטאלין, מאלאטאוו און זשדאנאוו און פון די באשלוסן פונעם צוזאמענפאר.

פאר די כאווייריִם, וואס דערלערנען זעלבשטענדיק די מאטעריאלן און באשלוסן פונעם צוזאמענפאר, זיינען ארגאניזירט געווארן אינדיווידועלע און גרופּאווע קאנסולטאציעס. אין אפרעל וועט דורכגעפירט ווערן א ציקל לעקציעס וועגן די מאטעריאלן פונעם צוזאמענפאר.

(טאסס)

*

מינסקאוועץ (קאמענעץ־פאדאלסקער געגנט), 27 (ראטאו).

אף דער פארזאמלונג פון דער ערשטיקער פארטיי־ארגאניזאציע פונעם מינסקאוועצער ראיאנספּירקאם איז מיט א פארביקער רעדע ארויסגעטראטן דער דעלעגאט פונעם 18־טן צוזאמענפאר פון אלקפ(ב), דעפוטאט פון העכסטן ראט פון פסס"ר כ'טע פ. מ. גליסטויק. זי האט גענוי דערציילט פאר די בייוועזנדע וועגן די אומפארגעסלעכע טעג פון דער ארבעט פונעם 18־טן צוזאמענפאר פון דער פארטיי, וועגן אירע איינדרוקן פון די פארטראגן און פון באזונדערע ארויסטרעטונגען.

— אין זיינע היסטארישן פארטראג,—זאגט די כ'טע גליסטויק,— האט דער כאווער סטאלין געגעבן א ניט אריבערגעשטיגענעם לויט דער טיפקייט און קלארקייט אנאליז פון דעם וועג, וואס מיר זיינען דורכגעגאנגען, און ווי מיט א מעכטיקן פראזשעקטאר האט ער באלויכטן דעם ווייטערדיקן וועג פון אונדזער לאנד צו די הייכן פונעם מענטשלעכן גליק—צום קאמוניזם.

די כ'טע גליסטויק האט גערופן די פארטיי־ארגאניזאציע אף א באלשעוויסטישן אויפן אויספילן די היסטארישע באשלוסן פונעם 18־טן צוזאמענפאר פון דער גרויסער פארטיי פון לענין—סטאלין.

מיטינג פון די שרייבער פון דער שטאט קיעוו

דעם 27־טן מארט איז אינעם קיעווער הויז פאר ליטעראטור פארגעקומען א מיטינג פון די סאוועטישע שרייבער פון דער הויפטשטאט, געווידמעט די סאכאקלען פון דער ארבעט פונעם היסטארישן 18־טן צוזאמענפאר פון אלקפ(ב).

דעם מיטינג האט געעפנט דער שרייבער ה. פאליאנקער. דאס ערשטע וואָרט באקומט דער דיכטער־ארדענטרעגער ניקאליי באזשאן, וועלכער האט געהאט דאס גליק צו באגריסן אין קרעמל אין נאמען פון דער אוקראינישער דעלעגאציע דעם 18־טן צוזאמענפאר פון דער פארטיי באלשעוויקעס.

— וועגן די פראגן פון קולטור, וועגן דער דערציִונג פון דער סאוועטישער אינטעליגענץ האט מען פיל גערעדט אפן צוזאמענפאר,—זאגט דער כאוו. באזשאן. אף אונדז—שרייבער, פארשטייער פון דער סאוועטישער אינטעליגענץ, ליגט דאס ארופ קאלאסאלע און בעקאוועדיקע פליכטן און אופגאבעס.

באגלייך מיט דער אופגאבע פון דריטן פינפיאר—אריבעריאגן די קאפּיטאליסטישע לענדער אין עקאנאמישער הינזיכט שטייט אן אופגאבע צו דעראבערן די הייכן פון דער פארנגעשריטענער מענטשלעכער קולטור. צוליב דעם איז אונדז נויטיק צו באהערשן פולקום די טעאריע פון מארקסיזם־לעניניזם, איינגעשפארט דערלערנען די ירושע פון דער וועלט־קולטור און די סאוועטישע קולטור. אינעם העכערן דעם קולטור־ניווא פון די ארבעטנדיקע, באזונדערס פונעם קאלווירטישן פויערטום, דארפן מיר, שרייבער, שפילן א פארגעשריטענע ראל. מיר דארפן אין קינסטלערישע ווערק באווייזן אונדזער פרעכטיקע היינטצייטיקייט, באווייזן דעם קאמף פון די פעלקער פאר דערדאזיקער פרעכטיקער היינטצייטיקייט. צוליב דעם דארפן מיר דערלערנען די גרויסע דאקומענטן פון אונדזער עפאכע—די מאטעריאלן פונעם 18־טן צוזאמענפאר פון אלקפ(ב), „דעם קורצן קורס געשיכטע פון אלקפ(ב)", וואס איז געשאפן געווארן דירעקט אונטער דער אנפירונג פונעם כאווער סטאלין.

דידאזיקע דאקומענטן,—זאגט פאר דער כאוו. באזשאן,—זיינען אן אומוויסשעפּלעכער קוואל פאר נייע טעמעס, פארן ווייטערדיקן שעפערישן וווּקס פון יעדן שרייבער.

די שרייבער גאראדסקוי, ווילכאווי, אבראמענקא האבן אין זייערע ארויסטרעטונגען זיך אפגעשטעלט אף דער צווישנפעלקערלעכער סיטואציע, אף דער אגרעסיווער פאליטיק פונעם פאשיזם און האבן אונטערגעשטראכן די גרויסע אופגאבעס, וואס שטייען פאר די שרייבער אין פראם פון דער לאנדשוץ־ארבעט.

דער דיכטער־ארדענטרעגער מ. רילסקי האט דורכגעלייענט זיין ליד, וואס איז געווידמעט דעם 18־טן צוזאמענפאר פון דער פארטיי באלשעוויקעס, דער פארטיי פון זיגער אינעם קאמף פאר אויפבויען דעם סאציאליזם.

(ראטאו)

אן אומפארגעסלעכע באגעגעניש

דער קאלווירטישער קלוב א.נ. ג־טער פאלק (משערוזאנאוואמייסק, זשיטאמירער געגנט) איז געווען איבערפולט מיט קאלווירטניקעס און מיט דער דארפישער אינטעליגענץ. מיט גרויס אופמערקזאמקייט האבן די בייוועזנדע אויסגעהערט די רעדע פונעם פארזיצער פון קאלווירט, ארדענטרעגערן כ'טע טשוכנא, די געוועזענע אנטיילנעמערן אין דער דעלעגאציע פון די ארבעטנדיקע פון דער סאוועטישער אוקראינע, וועלכע האט באגריסט דעם 18־טן צוזאמענפאר פון דער אלקפ(ב). מיט גרויס באגייסטערונג האט דערציילט די כ'טע טשוכנא וועגן די אומפארגעסלעכע מינוטן, ווען די דעלעגאציע איז אריין אין זאל, ווו עס האט געארבעט דער 18־טער פארטיי־צוזאמענפאר.

— מיר זיינען געווען אינעם סאמע הארץ פון אונדזער לאנד—האט געזאגט כ'טע טשוכנא,—אונדזער באליבטער פאטער, לערער און פירער כאווער סטאלין, זיינע נאענטסטע מיטקעמפער און דער גאנצער צוזאמענפאר האבן אונדז ווארעם באַגריסט. איך וועל קיינמאל ניט פארגעסן דעם טאג, ווען כ'האב געזען דעם כאווער סטאלין. דידאזיקע באגעגעניש האט אין מיר ארייננגעגאסן נאך מער ענערגיע און קראפט אף צו ארבעטן פארן וווילזיין פון אונדזער היימלאנד.

די בייוועזנדע אף דער פארזאמלונג האבן זיך פארפליכטעט, אז אין קאמף פאר אויספילן די סטאלינישע פארגאבונג — געבן יערלעך 8 מיליארד פוד ברויט, זאלן זיי מוסטערהאפט דורכפירן דעם פרילינג־פאַרזיי און דערשלאָגן זיך א בעסערע גערעטעניש, ווי פאראיארן.

(ראטאו)

פארזאמלונג פונעם פארטיי־אקטיוו פון דער הויפטשטאט פון אוקראינע

נעכטן, דעם 28־טן מארט, האט אינעם קרייזישן הויז פון דער רויטער ארמיי אנגעהויבן איר ארבעט די פארזאמלונג פונעם פארטיי־אקטיוו פון קיעוו. אין דער ארבעט פונעם אקטיוו נעמען אנטייל 1.150 מענטשן.

אין פרעזידיום פונעם אקטיוו זיינען אויסגעוויילט געווארן די פאליטביורא פון צק קפ(ב)או, די ביורא פון געגנטקאם און פון שטאטקאם קפ(ב)או.

מיט גרויס אופשטייג ווערט אויס די פארזאמלונג אין ערן־פרעזידיום די פאליטביורא פונעם צק אלקפ(ב). בא לאנגדויערנדיקע אפּלאדיסמענטן, אוואַציעס און „הורא"־אויסגעשרייען ווערט אלס ערן־פארזיצער פון דער פארזאמלונג אויסגעוויילט דער גרויסער פירער פון די פעלקער כאווער סטאלין.

מיט א פארטראג וועגן די סאכאקלען פונעם 18־טן צוזאמענפאר פון דער אלקפ(ב) איז ארויסגעטראטן דער סעקרעטאר פון געגנטקאם קפ(ב)או כאוו. סערדיוק.

נאכן פארטראג האבן זיך אנגעהויבן דעבאטן. די קאמוניסטן, וואס זיינען ארויסגעטראטן אין די דעבאטן, האבן איינמוטיק באוויליקט די היסטארישע באשלוסן פונעם 18־טן צוזאמענפאר פון אלקפ(ב) און האבן אנגעמערקט קאנקרעטע מאסנמיטלען אף צו פארווירקלעכן זיי אין לעבן.

היינט זעצט פאר דער אקטיוו זיין ארבעט.

(ראטאו)

די באלוינונג באגייסטערט אונדז צו נייע זיגן

די פארטיי און די רעגירונג האבן הויך אפגעשאצט מיין ארבעט און מיך, דעם שטאלקאכער, באלוינט מיט אן ארדען פון דער רויטער ארבעטס־פאן.

באהערשנדיק די טעכניק, האב איך זיך דערשלאגן הויכע אויפשמעלצונג פון שטאל פון א קוואדראטן מעטער אויוון, דערגרייכנדיק אין באזונדערע טעג צו 14 טאן, בא דער נארמע פון 7,7 טאן. סיי פאראיארן, אזוי אויך היינטיקס יאר האט דער ערשטער אויוון פונעם מארטענ־צעך פונעם זאוואד א.נ. סטאלין, ווו איך ארבעט, אויסגעפילט די פארגעבונג אף 115—120 פראצ. די דורכשניטלעכע אויפשמעלצונג פון שטאל פון א קוואַדראטן מעטער אויוון באטרעפט איצט 8,9—9 טאָן שטאָל.

די באלוינונג באגייסטערט צו נייע זיגן. איך פארפליכטע זיך דערשלאגן אין 1939 יאר א דורכשניטלעכע שטאל־אויסשמעלצונג ניט נידעריקער ווי 10 טאן פון א קוואדראטן מעטער אויוון. איך וועל ארבעטן גוט און וועל איבערגעבן מיין דערפארונג די באוויירים.

וו. מ. אמאסאוו — שטאלקאכער פון זאוואד א.נ. סטאלין, דעלעגאט פונעם 18־טן צוזאמענפאר פון אלקפ(ב). סטאלינא.

די באפעלקערונג פון פסס"ר

אין צוזאמענהאנג מיט דער מיטיילונג פונעם מעלוכע־פלאן פון פסס"ר, וועלכע איז די טעג פארעפנטלעכט געווארן אין דער פרעסע, וועגן די פארלייפיקע סאכאקלען פון דער אלפארבאנדישער פאלקס־ציילונג, האט דער נאטשאלניק פון דער צענטראלער פארוואלטונג פון פאלקסווירטשאפטלעכן רעסקאנט כאוו. א.וו. סאוטין אין א שמועס מיטן קארעספאנדענט פון טאסס מיטגעטיילט:

— די פארעפנטלעכטע אנגאבן זיינען פארלויפיקע. לויט די דאזיקע אנגאבן באטרעפט די באפעלקערונג פון פססר 170.126 טויזנט מענטשן. אין פארגלייך מיט דער ציילונג פון 1920־טן יאר האט זיך די באפעלקערונג פון פססר פארגרעסערט אף 35,9 מיליאן מענטשן. דערדאזיקער צווווּקס שטייגט איבער די גאנצע באפעלקערונג פון פוילן (אין 1936 יאר איז אין פוילן געווען 34,2 מיליאן מענטשן). ער באטרעפט העכער א העלפט פון דער באפעלקערונג פון יאפאניע (אין 1936 יאר איז אין יאפאניע, אן די קאלאניעס, געווען 70,5 מיליאן מענטשן).

פאר די 12 יאר, וואס זיינען אדורכ נאך דער ציילונג פון 1926 יאר, האט זיך די באפעלקערונג פון פססר פארגרעסערט פון 147 מיליאן מענטשן ביז 170 מיליאן מענטשן, ד.ה. אף 23 מיליאן. אזויארום, איז דער צווווּקס פון דער באפעלקערונג פון פססר פאר די יארן פון די סטאלינישע פינפיארן גלייך צו דער באפעלקערונג פון אזא לאנד, ווי שפאניע (25 מיליאן מענטשן), ארער קימאט אף 20 פראצ. מער פון דער באפעלקערונג פון רומעניע (אין 1936 יאר—19,4 מיליאן מענטשן).

אין רעזולטאט פונעם אופשטייג פון דעם מאטעריעלן וווילשטאנד און קולטור־ניווא פון די ארבעטנדיקע, האט זיך אין אונדזער לאנד באדייטנדיק פארגרעסערט די געבורטיקייט. די צאל געבוירענע אין 1938 יאר איז אויסגעוואקסן לעגאבע דעם 1936 יאר: מאסקווע—אף 69 פראצ., אין לענינגראד—אף 62,7 פראצ., אין מינסק—אף 38,5 פראצ., אין באקו—אף 39,4 פראצ. א.א.וו.

באנאנד דערמיט האט זיך פארקלענערט די שטערבלעכקייט. אין פארגלייך מיטן 1913 יאר איז די שטערבלעכקייט קלענער אף 40 פראצ.

פון אזעלכע הויכע טעמפן פון צווווּקס פון דער באפעלקערונג האט קיינמאל ניט געוווּסט דאס צארישע רוסלאנד. אזעלכע טעמפן האבן קיינמאל ניט געהאט און האבן ניט די קאפּיטאליסטישע לענדער פון אייראפע און אמעריקע.

די ענדגילטיקע אנגאבן פון דער ציילונג וועגן דער צאל באפעלקערונג פון פססר וועלן פעסטגעשטעלט ווערן אין דער נאענטסטער צייט. די גאנצע פאנאנדערארבעטונג פון די מאטעריאלן פון דער ציילונג דארף פארענדיקט ווערן ביזן 1־טן יול 1940 יאר.

(טאסס)

דעמיסיע פון דער ליטווישער רעגירונג

קאונאס, 27 (טאסס). היינט האט די ליטווישע רעגירונג [illegible] מיראנאס אנגעבאטן זיין דעמיסיע. [illegible] נייעם קאבינעט.